

๓๐. ต้นก้ามปูหรือจามจุรี

ชื่อวิทยาศาสตร์: *Samanea saman*

วงศ์: Leguminosae

อาณาจักร: Plantae

ไม่ถูกจัดอันดับ: Eukaryotes I

วงศ์ย่อย: Mimosoideae

สปีชีส์: *S. saman*

สรรพคุณของก้ามปู

ทั้งต้นมีรสขมหวานเล็กน้อย เป็นยาเย็น มีพิษเล็กน้อย ออกฤทธิ์ต่อปอดและลำไส้ ใช้เป็นยาทำให้เลือดเย็น ช่วยขับพิษร้อน ถอนพิษไข้ (ทั้งต้น)

ช่วยแก้อาการไอเป็นเลือด ตำรับยาแก้ไอเป็นเลือดจะใช้ต้นสด ๕๐-๑๐๐ กรัม นำมาต้มกับปอดหมูรับประทานวันละ ๒ ครั้ง (ทั้งต้น) ส่วนอีกข้อมูลระบุว่า ใช้ต้นสด ๖๐-๙๐ กรัม นำมาต้มกับปอดหมูหนัก ๑๒๐ กรัม โดยผสมน้ำต้มให้เหลือ ๑ ขาม ใช้ดื่มหลังอาหารวันละ ๒ ครั้ง (ต้นสด)

ทั้งต้นใช้เป็นยาแก้เจ็บคอ คอบวม คออักเสบ (ทั้งต้น)

ลำต้นและใบใช้ต้มเอาน้ำกินเป็นยาแก้กระหายน้ำ (ลำต้นและใบ)

ใช้เป็นยาแก้บิด แก้บิดเรื้อรัง อันเนื่องมาจากการติดเชื้อ ตำรับยาแก้บิดจะใช้ต้นสด ๕๐-๑๐๐ กรัม นำมาต้มกับน้ำข้าว ใช้รับประทานวันละ ๓ ครั้ง (ทั้งต้น)[๑] ส่วนตำรับยาแก้บิดเรื้อรังจะใช้กาบหุ้มดอกสดหนัก ๑๕๐ กรัม และข้าวสารคั่วจนเกรียม (เริ่มใหม่) ๓๐ กรัม นำมาต้มกับน้ำ ใช้แบ่งดื่มเป็น ๓ ครั้ง (กาบหุ้มดอกสด)

ใช้เป็นยาขับพิษในท้อง (ทั้งต้น)

ใช้เป็นยาขับปัสสาวะ รักษาเนื้องอกในทางเดินปัสสาวะ

ประโยชน์ของก้ามปู

ต้นก้ามปูหลุด เป็นพรรณไม้ที่นิยมนำมาปลูกไว้เป็นไม้ประดับทั่วไป เนื่องจากใบมีสีสนสวยงาม

ต้นจามจูนหรือก้ามปู

นอนเอนกายได้ร่มเงาจามจูน
ณ เย็นคราประภากรเริ่มรอนแรง
ใบก้ามปูดูเขียวสดหมดทั่วต้น
ตอนกลางต้นถึงโคนล่างร้างรานราย
มองช่องว่างระหว่างใบจามจูน
แม้ไร้ลมกลับร่มเย็นชุ่มชื้นครัน
ทิศประจิมริมขอบฟ้าเมฆาบัง
ปานศิลปินสร้างศิลปะเรื่องรอง

ริมหน้าต่างชั้นลำธารแห่ง
นกเปิดแดงบินแข่งกันปานศรปลาย
ทรงพุ่มมนบานบนแผ่แขนขยาย
กิ่งสยายกระจายกว้างห่างๆกัน
เหมือนมณี ปริประกาย พรายสีสิ้น
ใกล้สายันท์ตะวันแดงสีแดงทอง
สุริย์รังค์ ทอดทางแลบแถบกลางช่อง
หัวใจพองสนองภาพประทับใจ

